

Taxonómia

Informačný deň pre potravinárov, 19.3.2024

Taxonómia – legislatíva, definícia

- Udržateľné financovanie a **taxonómia** sú upravené európskym **nariadením 2020/852** z 18. júna 2020 o zriadení rámca pre uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088.
- **Taxonómia** je klasifikácia všetkých ekonomických činností z hľadiska ich udržateľnosti, čo má slúžiť ako nástroj na presmerovanie investícií na podporu environmentálne udržateľných ekonomických aktivít.
- **Taxonómiu** ako finančný nástroj, možno vnímať ako integračný prvok Európskej zelenej dohody, ktorého cieľom je pomáhať spoločnostiam a investorom identifikovať „environmentálne udržateľné “ ekonomické aktivity a prijímať udržateľné investičné rozhodnutia.

Hodnotenie udržateľnosti činnosti

Aby bola činnosť hodnotená ako udržateľná, musí významne prispieť k jednému zo šiestich cieľov v oblasti životného prostredia a nespôbiť významnú škodu u ostatných piatich cieľov. Medzi stanovené ciele patrí:

- zmierňovanie zmeny klímy
- prispôsobovanie sa zmene klímy
- trvalo udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov
- prechod na obehové hospodárstvo
- prevencia a obmedzovanie znečistenia
- ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov

Prax

- V praxi to znamená, že ak investor požiada banku o úver, banka **na základe pravidiel taxonómie** určí mieru udržateľnosti investície s ohľadom na šesť environmentálnych cieľov a **investičný zámer následne vyhodnotí**. V prípade pozitívneho výsledku bude financovanie poskytnuté. V prípade negatívneho výsledku sa banka rozhodne, či finančné prostriedky poskytne za vyššiu cenu (rast nákladov pre investora), alebo ich neposkytne vôbec.

EÚ legislatívna úprava

- Európska komisia (EK) spracováva podrobné kritériá udržateľného financovania pre jednotlivé ekonomické oblasti formou **delegovaných aktov (DA)**,
- V rámci gesčnej príslušnosti na úrovni Rady EÚ **táto legislatíva spadá do portfólia Rady ministrov pre hospodárske a finančné záležitosti ECOFIN** (nie AGRIFISH).
- Kritériá spracováva „**panel odborníkov**“ zastrešených **Platformou pre udržateľné financovanie**, ktorá vznikla v roku 2020 a je zložená z približne 100 členov (cca 60% tvoria environmentálne organizácie a 40% finančné inštitúcie).
- Zástupcovia poľnohospodárov a potravinárov nie sú v predmetnej platforme zastúpení.

EÚ legislatívna úprava

- V roku 2022 vydala Platforma pre udržateľné financovanie dva sety odporúčaní pre pripravovaný delegovaný akt pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo.
- Po veľkom tlaku, ktorý vyvolala reakcia agropotravinárskych organizácií na európskej úrovni, bolo **predloženie poľnohospodárskych a potravinárskych kritérií pozdržané zatiaľ na neurčito**.
- Európska komisia však uvádza, že má naďalej záujem predložiť sto kritérií pre taxonómiu.
- Viac info na [EU taxonomy for sustainable activities - European Commission \(europa.eu\)](https://european-commission.eu/eu-taxonomy)

EÚ Legislatívna úprava

- **Aktuálne je téma taxonómie na úrovni Európskej komisie odložená**
- napriek tomu je nevyhnutné naďalej sa touto témou zaoberať.
- Je dôvod predpokladať, že vývoj tejto legislatívy na európskej úrovni môže ovplyvniť aj výsledok volieb do Európskeho parlamentu 6.-9./6/2024 resp. z toho vyplývajúce novovzniknuté zloženie Európskej komisie.

Navigátor taxonómie EÚ

- Komisia vytvorila vzdelávacie a používateľsky ústretové webové sídlo, ktoré ponúka rad online nástrojov s cieľom pomôcť používateľom lepšie pochopiť taxonómiu EÚ jednoduchým a praktickým spôsobom a v konečnom dôsledku uľahčiť jej vykonávanie a podporiť spoločnosti pri plnení ich povinností týkajúcich sa podávania správ.

Navigátor taxonómie EÚ ponúka štyri nástroje, ktoré vám pomôžu navigovať v taxonómii EÚ:

1. Kompas taxonómie EÚ: vizuálne znázornenie odvetví, činností a kritérií zahrnutých do delegovaných aktov taxonómie EÚ
 2. Kalkulačka taxonómie EÚ: podrobný návod k povinnostiam podávať správy
 3. Najčastejšie otázky úložiska: prehľad otázok a odpovedí týkajúcich sa taxonómie EÚ a jej delegovaných aktov
 4. Používateľská príručka taxonómie EÚ: usmerňovací dokument o taxonómii pre neexpertov
- viac o navigátore taxonómie EÚ zistíte na: <https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/>

Gestor na národnej úrovni

- Na národnej úrovni, na úrovni ústredných orgánov štátnej správy táto problematika **gestorsky prináleží Ministerstvu financií SR.**
- Z hľadiska dostupnosti a poskytovania úverov sa však táto oblasť **dotýka celého podnikateľského spektra, pôdohospodárstvo nevynímajúc.**
- **Pri nevhodnom nastavení** budúcich kritérií (pre poľnohospodárov), by mohlo prísť k **sťaženiu dostupnosti úverov pre poľnohospodárske subjekty.**
- Z pohľadu procesného nastavenia bude potrebné **identifikovať okruh relevantných odborníkov na rezortnej úrovni – MPRV SR prípadne relevantné rezortné inštitúcie. Veľmi dôležitá bude aj mimorezortná komunikácia v rámci kompetenčne príslušných rezortov, hlavne na úrovni Ministerstva financií SR a Ministerstva životného prostredia SR resp. bankový sektor.**

Z pohľadu MPRV SR

- Z pohľadu procesného nastavenia bude **potrebné identifikovať okruh relevantných odborníkov na rezortnej úrovni – MPRV SR**, prípadne relevantné rezortné inštitúcie.
- Veľmi **dôležitá** bude aj **mimorezortná komunikácia** v rámci kompetenčne príslušných rezortov, hlavne na úrovni Ministerstva financií SR a Ministerstva životného prostredia SR resp. bankového sektora.
- V rámci MPRV SR túto oblasť zastrešuje **sekcia stratégií, analýz a prierezových činností**
- Aktuálne má sekcia novú GR p. Ing. Elenu Závackú

Ďakujem za pozornosť

sekcia stratégií, analýz a prierezových činností